

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/37/2017
Identifikačné číslo spisu:	2214010127
Dátum vydania rozhodnutia:	24.01.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Šimonová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:2214010127.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Gabriely Šimonovej a sudcov JUDr. Aleny Šiškovéj a JUDr. Martina Bargela na neverejnom zasadnutí konanom 24. januára 2018 v Bratislave, v trestnej veci obvineného P. U. pre prečin zatajenia vecí podľa § 236 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, o dovolaní obvineného P. U. podanom proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 25. februára 2016, sp. zn. 6To/83/2015, v spojení s rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda z 20. mája 2015, sp. zn. 2T/34/2014, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku dovolanie obvineného P. U. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda z 20. mája 2015, sp. zn. 2T/34/2014, bol obvinený P. U. uznaný vinným zo spáchania prečinu zatajenia vecí podľa § 236 ods. 1, 2 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

dňa 24. novembra 2008 v X., okres Y., ako konateľ spoločnosti P., s.r.o., X., si neoprávnene ponechal prostriedky vo výške 5.374,95 €, ktoré boli uvedenej spoločnosti poukázané bankovým prevodom od spoločnosti P., s.r.o., V. omylom, ako duplicitná úhrada faktúry č. I. zo dňa 7. októbra 2008 za vyhotovenie podlahy v obchodnom dome M. v Y., následne napriek telefonickým, osobným a písomným výzvam uvedenú sumu nevrátil, čím spôsobil spoločnosti P., s.r.o., spôsobil škodu vo výške 5.374,95 €.

Za to mu bol podľa § 236 ods. 2 Trestného zákona uložený trest odňatia slobody v trvaní 12 (dvanásť) mesiacov. Podľa § 48 ods. 1 písm. a) Trestného zákona bol obvinenému výkon trestu odňatia slobody podmienčne odložený a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona mu bola určená skúšobná doba v trvaní 2 (dva) roky. Podľa § 46 ods. 4 Trestného poriadku súd návrh poškodeného E. F. (správne malo byť uvedené „F.“) na náhradu škody zamietol.

Voči rozsudku okresného súdu podal obvinený P. U. v zákonnej lehote odvolanie. Krajský súd v Trnave, rozhodujúci o odvolaní obvineného, uznesením z 25. februára 2016, sp. zn. 6To/83/2015, postupom

podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obvineného ako nedôvodné zamietol.

Proti uzneseniu súdu druhého stupňa v spojení s rozsudkom súdu prvého stupňa podal prostredníctvom obhajcu obvinený P. U. dovolanie, a to z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku.

K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku obvinený uviedol, že podľa § 236 ods. 1 Trestného zákona sa prečinu zatajenia veci dopustí ten, kto si prisvojí cudziu vec malej hodnoty, ktorá sa dostala do jeho moci nálezom, omylom alebo inak bez privolenia oprávnenej osoby. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním väčšiu škodu. Súčasne však zdôrazňuje, že v zmysle § 130 ods. 1, 2 Trestného zákona možno vecou rozumieť len takú vec, ktorá je presne špecifikovaná v tomto ustanovení. V čase spáchania skutku (24. novembra 2008) sa vecou podľa platného § 130 ods. 1 rozumeli:

- a) hnutelná vec alebo nehnuteľná vec, byt alebo nebytový priestor, zvieratá, ak u jednotlivých ustanovení tohto zákona nevyplýva niečo iné,
- b) ovládateľná prírodná sila alebo energia, alebo
- c) cenný papier bez ohľadu na jeho podobu.

Zákonom č. 397/2015 Z. z. z 13. novembra 2015 (ktorý nadobudol účinnosť 01. januára 2016), ktorým sa na účely Trestného zákona ustanovuje zoznam látok s anabolickým alebo iným hormonálnym účinkom a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, bol zmenený a doplnený aj zákon č. 300/2005 Z. z. (Trestný zákon v znení neskorších predpisov), a to v čl. II. V bode č. 7 citovaného článku je uvedené, že cit.: „V § 130 sa odsek 1 dopĺňa písmenami d) až g), ktoré znejú:

- d) peňažné prostriedky na účte,
- e) príjem z trestnej činnosti,
- f) listina, ktorá je podkladom uplatnenia si právneho nároku,
- g) majetkové právo alebo iná peniazmi ocenená hodnota.“

Vzhľadom na uvedené je podľa obvineného nesporné, že v čase spáchania skutku peniaze vo výške 5.374,95 € pripísané bezhotovostným prevodom na účet obchodnej spoločnosti P., s.r.o., X., predstavovali len tzv. nematerializované peniaze, ktoré podľa v tom čase platného ust. § 130 ods. 1 Trestného zákona nebolo možné považovať za vec v právnom zmysle slova, ale len o inú nemajetkovú hodnotu (pohľadávku). Z uvedeného dôvodu je toho názoru, že napadnuté rozhodnutia sú založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, keďže skutok bol v napadnutých rozhodnutiach kvalifikovaný ako trestný čin, i napriek tomu, že v tomto prípade neboli naplnené všetky zákonné znaky skutkovej podstaty ako žalovaného, tak ani iného trestného činu. Zároveň v tejto súvislosti považuje za potrebné uviesť, že na základe podanej žaloby žalobcom P., s.r.o., proti žalovanému P. s.r.o. (do 5. marca 2009 P., s.r.o.) o zaplatenie 5.374,95 € s príslušenstvom vydal Okresný súd Dunajská Streda platobný rozkaz zo dňa 05. januára 2010, sp. zn. 8Rob/72/2008-26, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 24. marca 2010. Následne súdny exekútor JUDr. U. F. na základe návrhu oprávneného (P., s.r.o.) začal dňa 11. júna 2010 proti povinnému (P. s.r.o. - predtým P., s.r.o.) pod sp. zn. Ex 2997/10 exekučné konanie, a to na základe exekučného titulu - platobného rozkazu zo dňa 05. januára 2010, sp. zn. 8Rob/72/2009-26. Z uvedeného je zrejmé, že nevrátenie duplicitnej platby bolo riadne riešené v civilnom (občiansko - súdnom) konaní medzi dotknutými obchodnými spoločnosťami. Má za to, že v tomto prípade od začiatku išlo o spor medzi obchodnými spoločnosťami a skutok vymedzený vo výrokovej časti napadnutých rozhodnutí nie je trestným činom.

Obvinený v dovolaní zároveň dodáva, že odvolací súd sa vôbec nevyrovnal s hlavným argumentom obvineného, že v predmetnej trestnej veci išlo len o nematerializované peniaze, ktoré v čase spáchania skutku neboli vecami v právnom zmysle slova. Obvinený teda nemohol naplniť skutkovú podstatu žalovaného trestného činu. Taktiež v napadnutom uznesení odvolacieho súdu absentuje aj odpoveď na tento rozhodujúci argument obhajoby, resp. obvineného, ktorí svoju argumentáciu opierajú okrem iného aj o obsah aktuálnej judikatúry Najvyššieho súdu ČR (11 Tdo 40/2004) a odborné články publikované na

webovej stránke www.pravnelisty.sk („Nematerializované peniaze z trestnoprávneho hľadiska alebo pohľadávky nie sú veci“ publikovaný 30. januára 2012, autor JUDr. P. X. a „Peniaze na účte v banke a poškodená osoba“ publikovaný 03. apríla 2015, autor JUDr. P. X.). V tejto súvislosti cituje i rozhodovaciu prax Ústavného súdu Slovenskej republiky (menovite IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04, II. ÚS 410/06), ako aj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. júla 2015, sp. zn. 2TdoV 16/2014 a takisto poukazuje na obsah čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Z týchto dôvodov obvinený žiada, aby najvyšší súd ako súd dovolací po preskúmaní veci rozhodol tak, že zruší rozhodnutia súdov prvého a druhého stupňa, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ktoré sa týkajú obvineného P. U., ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a obvineného oslobodil spod obžaloby, pretože skutok nie je trestným činom.

K dovolaniu sa vyjadrila prokurátorka okresnej prokuratúry. K dôvodom dovolania uviedla, že v konaní pred súdom prvého stupňa, ako aj v prípravnom konaní, poškodený Ing. E. F., svedkyňa Y. M. a svedok W. I. zhodne uviedli, že obvineného ihneď po zistení duplicitnej platby niekoľkokrát kontaktovali, informovali ho o vzniknutej situácii a vyzvali na vrátenie duplicitnej platby. Hoci obvinený spáchanie skutku v prípravnom konaní popieral a uviedol, že zo strany spoločnosti P., s.r.o., V., mohlo ísť o akt osobnej pomsty a snahu získať peňažné prostriedky, na hlavnom pojednávaní odmietol vypovedať a jeho vedomosť o prijatej duplicitnej platbe bola v konaní pred súdom prvého stupňa preukázaná nielen výpoveďami vyššie uvedených svedkov, ale aj predloženými písomnými žiadosťami spoločnosti P., s.r.o. o vrátenie mylnej platby adresovanými spoločnosti P., s.r.o., ktorých poštové podanie bolo taktiež preukázané kópiou poštového podacieho hárku, faktúrou č. I., ako aj výpismi z bankového účtu, z ktorých jednoznačne vyplynulo vykonanie duplicitnej platby. Z uvedených skutočností je teda zrejmé, že z dokazovania mimo rozumné pochybnosti vyplýva, že sa skutok uvedený v obžalobe stal a je teda nepochybné, že obvinený prijal v čase uvedenom v obžalobe duplicitnú platbu vo výške 5.374,95 €, ktorú si neoprávnene prisvojil, resp. o ktorú sa obohatil. Z uvedeného dôvodu má okresná prokurátorka za to, že opakované popieranie skutku obvineným je účelové, tendenčné a v snahe zbaviť sa trestnoprávnej zodpovednosti.

K pohľadávke vo výške 5.374,95 €, o ktorej bolo právoplatne rozhodnuté v civilnom súdnom konaní uvádza, že táto nie je prekážkou pre prípadný trestnoprávny postih zodpovednej konajúcej osoby za predpokladu preukázania naplnenia všetkých znakov skutkovej podstaty niektorého trestného činu uvedeného v Trestnom zákone. Uvedená skutočnosť ovplyvňuje jedine rozhodnutie súdu o nároku na náhradu škody uplatneného v tzv. adhéznom konaní, ale nevylučuje vyodenie trestnej zodpovednosti. K námietkam obvineného týkajúcich sa povahy finančných prostriedkov na účte v banke okresná prokurátorka uvádza, že tieto taktiež považuje za účelové. V danom čase totiž polemika o charaktere finančných prostriedkov na účte ešte nebola v slovenskej právnej obci prítomná a z uvedeného dôvodu nebola prítomná ani požiadavka na bližšiu úpravu hmotnoprávneho vymedzenia pojmu vec a postačovala definícia veci najmä ako hnutel'nosti a nehnuteľnosti. V tejto súvislosti považuje za potrebné podotknúť, že argument obvineného, podľa ktorého pre nedostatok definície pojmu vec v Trestnom zákone neboli pre prejednávany skutok naplnené všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu zatajenia veci a o zatajenie veci by sa mohlo jednať len v prípade spáchania skutku po rozšírení zákonnej definície veci o peňažné prostriedky na účte neobstojí. Podľa dôvodovej správy k zákonu č. 397/2015 Z. z., ktorým bolo ustanovenie § 130 ods. 1 Trestného zákona doplnené o písm. d) až g), bola takáto zmena pojmového vymedzenia vyslovene prijatá na účely trestu prepadnutia veci, ochranného opatrenia zhabania veci a zaistenia veci na základe odporúčania U., t.j. nie za účelom odstránenia, či už podľa polemiky JUDr. P. X. alebo českej judikatury, nedostatočnej hmotnoprávnej ochrany „nematerializovaných“ peňazí. Uvedená zmena Trestného zákona len nepriamo ovplyvnila aplikáciu ustanovení zabezpečujúcich trestnoprávnu ochranu „veciam“ a potvrdila už dovtedy platnú právnu prax orgánov činných v trestnom konaní a súdov. Argumentácia uvedená v českej judikature, resp. zverejnená na webovej stránke odborníkmi z oblasti práva môže byť len podporná, príkladná, avšak v žiadnom prípade záväznej povahy, na ktorú by mali súdy pri svojom rozhodovaní prihliadať a s ňou sa vyslovene vypořiadat'.

Pokiaľ by napriek opísaným skutočnostiam mal dovolací súd za to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa a uznesenie odvolacieho súdu sú založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku a je daný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, považuje okresná prokurátorka za potrebné poukázať na obsah § 371 ods. 5 Trestného poriadku, podľa ktorého dôvody ustanovené v odseku 1 písm. i) a odseku 3 Trestného poriadku nemožno použiť, ak zistené porušenie zákona zásadným spôsobom neovplyvnilo postavenie obvineného. Obvinený bol právoplatne uznaný vinným pre trestný čin zatajania veci podľa § 236 ods. 1, 2 Trestného zákona, pre ktorý Trestný zákon v čase spáchania skutku ustanovoval trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov až 5 rokov a bol mu uložený podmienený trest odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov so skúšobnou dobou v trvaní 2 roky. V prípade, ak by sa malo vychádzať zo záveru, že peniaze na účte neboli v čase spáchania skutku vecami v zmysle Trestného zákona, potom nebolo možné na nich spáchať ani trestný čin zatajania veci. V dôsledku toho bolo potrebné konanie obvineného posudzovať podľa iného hmotnoprávneho ustanovenia. Zohľadňujúc zistený skutkový stav má okresná prokurátorka za to, že v tomto prípade by konanie obvineného naplnilo základné znaky skutkovej podstaty trestného činu podvodu podľa § 221 ods. 1, 2 Trestného zákona, pre ktorý bola v čase spáchania skutku ustanovená trestná sadzba v rozsahu 1 rok až 5 rokov. Ani použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia by teda zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného, pretože by mu s najvyššou pravdepodobnosťou bol uložený rovnaký druh trestu v rovnakom rozsahu. Navyše, obvinený sa žiadnym spôsobom nevyjadruje k okolnosti, akým spôsobom boli predmetné neoprávnene obstarané finančné prostriedky použité (či boli predmetom výberu v hotovosti, resp. inak použité bezhotovostným prevodom). Z doteraz vykonaného dokazovania a zaobstaraných dokladov totiž jednoznačne vyplýva, že obvinený predmetnú sumu poškodenému nevrátil ani na základe jeho početných výziev, platobného rozkazu, a pravdepodobne neboli vymožené ani v exekučnom konaní, pričom obvinený ich nevrátil ani napriek prebiehajúcemu trestnému konaniu. V tomto smere síce nebolo vykonané ani dokazovanie v trestnom konaní, avšak takéto konanie jednoznačne preukazuje nedobromyseľnosť obvineného. Výriešenie tejto otázky je pritom zásadné z toho pohľadu, že ak dovolací súd prijme záver, že peniaze na účte sa v čase spáchania skutku nepovažovali za veci v zmysle Trestného zákona, avšak obvinený neoprávnene prijaté finančné prostriedky z účtu vybral v hotovosti a použil ich, toto by rovnako zakladalo trestný čin zatajania veci, pričom v prípade ich použitia bezhotovostným prevodom môže ísť o trestný čin podvodu.

Na základe uvedeného má okresná prokurátorka za to, že z obsahu dovolania primárne nevyplývajú žiadne nedostatky vytknuté súdu, ktoré by mohli byť subsumované pod § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. V prípade opačného názoru odvolacieho súdu nie sú naplnené dôvody dovolania s poukazom na § 371 ods. 5 Trestného poriadku. Záverom dodáva, že dôvodom na podanie dovolania je len nespokojnosť obvineného s odsudzujúcim výrokom vyhláseným na základe vykonaného dokazovania, ktoré považuje odsúdený za nedostatočné, resp. nesprávne vyhodnotené. Vzhľadom ku všetkým skutočnostiam navrhuje najvyššiemu súdu dovolanie obvineného P. U. odmietnuť podľa § 382 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa Trestného poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. h/ Trestného poriadku), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Trestného poriadku zistil, že dovolanie podané obvineným P. U. nie je dôvodné a preto ho podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Úvodom považuje najvyšší súd za nutné uviesť, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti

právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorým sa má zabezpečiť náprava procesných a hmotnoprávných chýb taxatívne uvedených ako dovolacie dôvody v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. n/ Trestného poriadku. Mimoriadny opravný prostriedok - dovolanie - neslúži k revízii skutkových zistení ustálených súdmi prvého a druhého stupňa.

Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňovať alebo korigovať len odvolací súd. Správnosť a úplnosť skutkových zistení dovolací súd nemôže posudzovať, pretože nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti) bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Námetka nesprávnosti skutkových zistení, námietka proti spôsobu a rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne nesúhlas s tým, ako súd hodnotil vykonané dôkazy, nemôže zakladať žiadny z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

S poukazom na obvineným uplatnený dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku nie je teda možné domáhať sa preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené. Dovolací súd môže posudzovať len to, či súdy na zistený skutkový stav, ktorý je v dovolacom konaní daný a nemenný, aplikovali správne ustanovenia Trestného zákona. Zároveň platí, že skutkový stav môže najvyšší súd hodnotiť len z toho hľadiska, či skutok alebo iné okolnosti skutkovej povahy boli správne právne posúdené; to znamená, či boli právne kvalifikované v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva. Preto nemožno preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov, nakoľko toto sú otázky upravené normami procesného práva, nie hmotným právom. Uvedený záver zodpovedá skutočnosti, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom a rozhoduje o ňom najvyšší súd už v tretej inštancii, kde nemožno znovu vytvárať, či meniť skutkové zistenia. S ohľadom na to nemôže najvyšší súd spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

Najvyšší súd však s poukazom na vyššie uvedené považuje v preskúmanom prípade za nevyhnutné podotknúť, že jeho hodnotiaci činnosť vymedzená účelom ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku nevyklučuje posúdenie správnosti kvalifikácie zisteného skutku a jeho následné priradenie pod tomu zodpovedajúcu právnu normu trestného práva hmotného obsiahnutú v Trestnom zákone. Obvinený podal dovolanie podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku a dovolacie námietky obvineného smerujú sčasti aj proti skutkovým zisteniam a tomu zodpovedajúcemu hodnoteniu dôkazov súdov prvého a druhého stupňa (napríklad konštatovanie obvineného, že súd sa nevyporiadal s ním uvádzanou právnou argumentáciou obsiahnutou v rozhodovacej činnosti najvyšších súdnych orgánov). Najvyšší súd sa v zmysle vyššie načrtnutého teda obmedzil výlučne na skúmanie toho, či bol skutok v podobe ustálenej v skutkovej vete odsudzujúceho rozsudku aj správne kvalifikovaný v rámci zodpovedajúcej skutkovej podstaty trestného činu, ktorej jednotlivé znaky sú obsiahnuté v osobitnej časti Trestného zákona.

Podľa § 2 ods. 1 Trestného zákona, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatel'a priaznivejší.

Podľa § 236 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona v znení platnom a účinnom v čase spáchania skutku (24. novembra 2008), kto si prisvojí cudziu vec malej hodnoty, ktorá sa dostala do jeho moci nálezom, omylom alebo inak bez privolenia oprávnenej osoby, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok. Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním väčšiu škodu.

Podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona v znení platnom a účinnom v čase spáchania skutku (24. novembra 2008), kto na škodu cudzieho majetku seba alebo iného obohatí tým, že uvedie niekoho do omylu alebo využije niečí omyl, a spôsobí tak na cudzom majetku malú škodu, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky. Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin

uvedený v odseku 1 a spôsobí ním väčšiu škodu.

Podľa § 130 ods. 1 Trestného zákona v znení platnom a účinnom v čase spáchania skutku (24. novembra 2008), vecou sa na účely tohto zákona rozumeli:

- a) hnutelná vec alebo nehnuteľná vec, byt alebo nebytový priestor, zviera, ak u jednotlivých ustanovení tohto zákona nevyplýva niečo iné,
- b) ovládateľná prírodná sila alebo energia, alebo
- c) cenný papier bez ohľadu na jeho podobu.

Podľa § 130 ods. 1 Trestného zákona v znení platnom a účinnom od 01. januára 2016, vecou sa na účely tohto zákona rozumejú:

- a) hnutelná vec alebo nehnuteľná vec, byt alebo nebytový priestor, zviera, ak z jednotlivých ustanovení tohto zákona nevyplýva niečo iné,
- b) ovládateľná prírodná sila alebo energia,
- c) cenný papier bez ohľadu na jeho podobu,
- d) peňažné prostriedky na účte,
- e) príjem z trestnej činnosti, ako aj zisky, úroky a iné úžitky z týchto príjmov,
- f) listina, ktorá je podkladom uplatnenia si právneho nároku, alebo
- g) majetkové právo alebo iná peniazmi oceneľná hodnota.

Námietky obvineného voči právnej kvalifikácii považuje v zmysle vyššie uvedeného najvyšší súd za relevantné len v tom rozsahu, v ktorom spochybňujú správnosť kvalifikácie konania obvineného vo vzťahu k súdom prvého stupňa priradenej skutkovej podstate trestného činu zatajenia veci podľa § 236 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona. Rovnako je teda vecne správne tvrdenie obvineného, že v čase spáchania skutku peňažné prostriedky na účte tieto neboli legálnym pojmom - vecou definovanou v § 130 ods. 1 a nasl. Trestného zákona. V nadväznosti na to je teda potrebné konštatovať, že logicky neobstojí ani právna kvalifikácia skutku vykonaná súdom prvého stupňa a to, že ide o trestný čin zatajenia veci podľa § 236 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona práve z dôvodu absencie hmotného predmetu (veci), voči ktorému konanie obvineného smeruje. Napriek tomu, že hmotný predmet je len fakultatívnym znakom skutkovej podstaty trestného činu platí, že pokiaľ je tento v nej obsiahnutý, musí dôjsť aj k jeho faktickému naplneniu. V súhrne teda možno konštatovať, že zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu zatajenia veci podľa § 236 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona nezodpovedajú právnej kvalifikácii trestného činu tak, ako učinil súd prvého stupňa a ktorú de facto validoval aj odvolací súd tým, že odvolanie obvineného zamietol.

Najvyšší súd považuje za nutné uviesť, že z hľadiska vykonaného dovolacieho prieskumu je argument obvineného, že svojím konaním nenaplnil znaky žiadneho trestného činu a že ide o civilný spor medzi dvoma obchodnými spoločnosťami, nesprávny. V reáliách zisteného skutku a v rámci úvah, ktorými sa spravoval súd pri hodnotení dôkazov a na základe ktorých dospel ku skutkovým zisteniam (ktoré v dovolacom konaní nie sú a ani nesmú byť predmetom dovolacieho prieskumu), je totiž jednoznačne preukázané, že sa obvinený dopustil trestného činu podvodu podľa § 221 ods. 1, 2 Trestného zákona. Prijatie peňažnej čiastky z majetku iného v úmysle ponechať si ju napriek tomu, že páchatel vie, že mu táto čiastka nepatrí a že mu bola zaslaná omylom, je nepochybne konaním, ktoré zakladá znaky trestného činu podvodu, t.j. obohatením sa na škodu cudzieho majetku využitím omylu iného (obdobne R 17/1980).

V tomto kontexte však platí, že napriek existencii zásady viazanosti dôvodmi dovolania vyjadrenej v § 385 ods. 1 Trestného poriadku, je dovolací súd rovnako viazaný aj zásadou zákazu reformatio in peius, ktorá je pre účely dovolacieho konania upravená v § 391 ods. 2 Trestného poriadku. Jej porušenie by znamenalo rozhodnutie v neprospech obvineného aj v prípade, ak sa koná na základe dovolania podaného v jeho prospech. Za takúto zmenu je pritom potrebné považovať akúkoľvek zmenu v ktoromkoľvek výroku, pokiaľ zhoršuje jeho situáciu a priamo sa ho dotýka (napr. právna kvalifikácia,

výška uloženého trestu, rozhodnutie o forme ochranného opatrenia, výrok o náhrade škody a pod.). Pre najvyšší súd bolo teda kľúčové posúdiť, či obvinenému zrušením rozhodnutia nehrozí zmena, ktorá by v konečnom dôsledku napriek dovolaniu podanému v jeho prospech jeho procesnú situáciu zhoršila v tom zmysle, že by mu pri zmene právnej kvalifikácie z trestného činu zatajenia veci podľa § 236 ods. 1, 2 Trestného zákona na trestný čin podvodu podľa § 221 ods. 1, 2 Trestného zákona mohol byť v opakovanom konaní pred súdom prvého stupňa uložený trest prísnejší ako v pôvodnom konaní.

V závere najvyšší súd opakuje, že pri pôvodne nesprávnej právnej kvalifikácii konania obvineného ako prečinu zatajenia veci podľa § 236 ods. 1, 2 Trestného zákona sa hranica trestnej sadzby za uvedený trestný čin pohybuje v rozmedzí šesť mesiacov až päť rokov. Avšak, opierajúc sa o vyššie uvedené, obvinenému by pri správnom posúdení zisteného skutku ako prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1, 2 Trestného zákona mohol byť uložený trest odňatia slobody pohybujúci sa v hraniciach od jedného roka do piatich rokov. Ak by teda najvyšší súd rozhodol v konaní o dovolaní obvineného tak, že by skonštatoval naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku na základe toho, že sa obvinený v skutočnosti dopustil trestného činu podvodu, flagrantným spôsobom by tým porušil zásadu zákazu reformatio in peius obsiahnutú okrem iného aj v § 391 ods. 2 Trestného poriadku. Z toho dôvodu je najvyšší súd názoru, že napriek tomu, že podané dovolanie odôvodňuje použitie inej než preskúmvanej právnej kvalifikácie skutku, nemôže rozhodnúť podľa § 386 Trestného poriadku, nakoľko dovolanie bolo podané v prospech obvineného. Ak by postupoval opačne (t.j. potvrdil by existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku), konštatoval by dôvod dovolania v jeho neprospech (obdobne R 49/2013). Opierajúc sa o tieto právne úvahy najvyšší súd dospel k záveru, že tento postup by založil stav, ktorý by bol v zjavnom rozpore s neprípustnosťou zásady zákazu reformatio in peius vo vyššie vymedzených súvislostiach vzťahujúcich sa nepochybne aj na trestné konanie vo veci obvineného P. U..

So zreteľom na vyššie uvedené najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.